

"Iniciativa i ERC s'han de trobar"

Pilar Rahola, diputada independent d'ERC al Congrés dels Diputats espanyol. Fa un any que va arribar a Madrid i ja la coneix tothom. La seva acció política ha estat polèmica. Festejada per uns i incòmoda per a molts altres, Rahola prova de fer arribar el missatge independentista al camp contrari.

Quan puja a un taxi de Madrid, què li diu el taxista?

—Normalment em diu que hem de collar més encara. Sobretot perquè no s'acaben de creure que ataquem realment la corrupció.

—Fa un any, en aquesta mateixa revista, anunciava que volia seduir Madrid. Es pot dir que ja ho ha aconseguit?

—Crec que una certa capacitat de seducció, en el sentit d'aconseguir que el discurs d'ERC i el que representem existeixi en el panorama polític de Madrid, això, ho hem aconseguit.

—Hi ha seduccions perilloses?

—La seducció no és mai perillosa. Són perilloses les amistats. Fer-se escoltar, mai no és dolent. Fer-te escoltar, sempre és guanyar. Ara, si el fet de fer-te escoltar vol dir que tu també acabes essent seduït per l'altre, llavors malament rai. No hi ha seduccions perilloses, hi ha aliances perilloses.

—I quan el PP aplaudeix Pilar Rahola... és perillós?

—Quan el PP aplaudeix perquè critiques la violència, i aplaudeix el PSOE, i aplaudeix IU, penses que has aconseguit un respecte democràtic profund i això et tranquil·litza. Tinc la sort que el meu discurs polític, amb independència del que represento, ha caigut bé en esferes molt diverses. He tingut lloances, no pel que represento, sinó per la manera com ho plantejo, des de la dreta dura fins a l'esquerra de tota la vida. A mi, m'aplaudeix el PP, però *Abc* va fer el president Pujol "espanyol del año". I suposo que no va ser culpa seva.

—Per a fer política a Madrid és necessària que t'aplaudeixin alguna vegada?

—És una cosa que no m'havia plantejat mai. Sempre penses que vas als lleons i que no serà fàcil. Però precisament perquè sabia que no seria fàcil vaig buscar un marc de discurs en el qual tothom es pogués sentir còmode.

—Aquest marc de discurs comú és una victòria de l'independentisme o una renúncia?

—Una renúncia, gens, no faltaria sinó! L'única renúncia és la de la violència. Si entenem que renúncia és que no parlis d'independència cada dia, això no és renúncia, és estratègia. Si una cosa és clara a Madrid, és que jo sóc una diputada republicana, independentista i "roja", i que, tot i ser aquestes tres coses, resulta que

el que diu aquesta noia és raonable. Això és un èxit de l'independentisme. Hi ha molts ciutadans a Catalunya, especialment els adversaris polítics, que s'haurien estimat més que em tressin tomàquets.

—Quan la nit del 12-J va sentir cridar "Pujol enano, habla castellano", què va pensar?

—Vaig pensar que Espanya no té solució pel que fa a Catalunya, que l'anticatalanisme és soci fundador d'Espanya, que forma part dels esquemes mentals més profunds dels espanyols i que per tant és difícilment canviable. A part, em vaig sentir fent pinya en favor del president. En aquests casos tots som catalans. Però també vaig sentir una cosa d'autocrítica catalana, o de crítica a CiU, i és que CiU ven molt malament Catalunya a Madrid. El que fa no s'entén i ajuda a crear més intolerància.

—Però a Catalunya l'electorat sí que ho entén, o almenys així ho sembla després del resultat del 12-J.

—El 12-J CiU ha perdut 360 mil vots, ha perdut el 32,5% respecte el 6-J de l'any passat. Després del PSOE, que perd el 44% a Catalunya, CiU és qui ha perdut més vots. Jo, si fos CiU, una certa reflexió interna la faria.

—Guanyar les eleccions no és un bon resultat?

—No, perquè no les ha guanyat CiU, sinó que les ha perdut el PSOE

—Cal aturar el PP?

—Amb el PP el que hem de fer és aviciar els líders que té ara, mantenir-los, ajudar-los perquè es consolidin, que així seran sempre una força residual a Catalunya.

—I a Madrid, PSOE o PP?

—El PSOE és espanyolisme pur i dur, però amb una capacitat de seducció més gran. A mi, em fa més por el PP? Sincerament, no. Des d'una perspectiva democràtica, la democràcia acabarà consolidant-se quan hi hagi una alternança política. No em fa por la resurrecció de la mòmia perquè és perfectament enterrada.

—Per ERC, tant és que governi el PSOE com el PP?

—Aznar serà profundament incòmode, perquè serà l'espanyolisme explícit. Però potser les coses es tornaran una mica clares. El catalanisme amb el PSOE és la pau dels cementiris. No és el mal menor, és el mal. El Partit Popular també serà el mal, però pot-

ser tindrem una certa capacitat de reacció.

—*I qui reaccionaria?*

—El nostre poble és un poble llest i raonable que té capacitat de reacció quan se li acaba la paciència. I jo espero que se li acabi.

—*Per què ERC demana insistentment la dimissió de Felipe González?*

—Home, insistentment, no. Al capdavant, després del 12 de juny, és ell qui ha de prendre una decisió. ERC entén que, en una situació de descrèdit ètic i polític tan profund, la cosa normal és que intenti una revàlida a les urnes.

—*CiU hauria de retirar-li el suport?*

—Des d'una perspectiva catalana jo entenc que sí. Des d'una perspectiva d'interessos convergents, ja faran els seus números. Des d'una perspectiva de país, hi guanyem menys del que hi perdem.

—*On és Roldán?*

—A casa meua, no, segur. Aquesta és la pregunta del milió, oi?

—*González en sap la resposta?*

—Hi ha dies que em llevo pensant que no ho sap i que no n'és còmplice; que senzillament és un inoperant que se li va escapar. En canvi, hi ha dies que tinc dubtes. El que passa és que el dubte em fa tanta por que me'l trec del cap.

—*Quina seria la conseqüència política més important del cas Roldán?*

—Ja s'ha produït. És el final del felipisme. Ja som, passi què passi, en l'inici del postfelipisme.

—*És Pilar Rahola qui dissenya el discurs d'ERC a Madrid?*

—Tot i que sóc independent, la meua fidelitat a ERC és total. La independència de funcionament es basa en la confiança mútua. Amb l'Àngel ens truquem cada dia o dos. Ho pactem pràcticament tot.

—*ERC és encara un partit atractiu i ple d'il·lusió, com deia fa un any quan hi va entrar, o el 12-J ho ha refredat, tot això?*

—No! Els resultats d'ERC a les europees han estat molt bons. Han estat bons per una raó fonamental: tenim un coixí de 150 mil vots ja consolidats, que són de pedra picada i capaços d'aguantar-ho tot.

—*I la pèrdua de l'escó?*

—Aquí ens ha fallat el soci. I ho dic amb tot l'afecte. No podíem preveure que Eusko Alkartasuna perdés 60 mil vots.

—*L'altre soci de la coalició, Acció Catalana, quina aportació ha fet al resultat d'ERC?*

—L'aportació d'AC, i l'aportació de Max Cahner, com totes les aportacions, es veuen poc a curta distància i es veuen millor a mitja i llarga distància. L'electorat és immòbil, conservador. Molt difícilment trenca les fidelitats. La suma d'Acció Catalana i la de Max Cahner és d'anar donant una imatge de pal de paller a ERC que, a mitja distància, és quan ha de pro-

“CiU ven molt malament Catalunya a Madrid.”

“Quan sumem Colom i Ribó, tenim la suma Macià i Companys.”

duir rendibilitat. La suma ha de donar resultats a les municipals. Si no en donés a les municipals, llavors sí que topàriem amb una mala notícia.

—*Seria partidària, doncs, de mantenir la coalició amb Acció Catalana en eleccions futures?*

—Això, ho ha de decidir el partit, però em semblaria nefast que, un cop fet el pas i fixada una persona tan important nacionalment com Max Cahner, el pacte es trenqués. Espero que hi haurà enteses sòlides més endavant, tot i que no tenen per què ser de la mateixa naturalesa que aquestes europees. Però, des d'un punt de vista global, em semblaria dolent que això es trenqués.

—*En el darrer Consell Nacional d'ERC es van sentir moltes veus crítiques sobre el pacte amb Acció Catalana.*

—Em semblen molt bé. Només caldria que un procés traumàtic com una suma trobés la unanimitat. Hi ha sectors que consideren que la suma no era apropiada; hi ha sectors que voldrien que només suméssim en una direcció seguint un plantejament més d'esquerres. Em sembla bo que això s'expliciti. La suma de la gent d'Acció Catalana amb la gent crítica amb Acció Catalana farà gran aquest projecte.

—*Fins ara ERC només ha sumat principalment des del pujolisme crític. Això no connota molt el projecte d'ERC?*

—No. El connotaria si només ens quedéssim aquí. ERC s'ha de preparar per al postpujolisme, però també s'ha de preparar per al postsocialisme, que vindrà aviat, probablement abans que el postpujolisme. En aquest preparar-se per al postsocialisme és evident que també s'ha de fer una suma amb persones clarament connotades amb sectors d'esquerra. El gran repte d'ERC en aquests moments és de fer sumes per aquesta banda.

—*S'hi fa alguna cosa?*

—Algun dia ERC i Iniciativa per Catalunya s'han de trobar. A Madrid, per exemple, IU-IC i ERC anem junts. Ja hi ha una altíssima col·laboració i una altíssima complicitat. Jo tinc converses més sòlides i de més nivell de complicitat amb Rafael Ribó que no pas amb Miquel Roca. Entenc que tot això fa que en un futur immediat Iniciativa i Esquerra ens hàgim de trobar; no et sabria dir amb quina fórmula.

—*Hi ha hagut converses?*

—De passadís.

—*Com pot atraure ERC el món d'IC festejant alhora amb el pujolisme?*

—Bé, perquè encara no estem en aquest estadi. Encara estem delimitats uns i altres, però és evident que a Iniciativa li falla el component nacional, no perquè Ribó i els altres dirigents no siguin nacionalistes, sinó perquè l'anguitisme és un fenomen molt poderós. ERC pot seduir la gent d'IC perquè l'anguitisme no

l'afecta. En canvi, IC arriba a sectors on ERC té més dificultats. Per tant, tenim moltes coses a dir-nos. L'esforç d'ERC en aquests moments és de començar a posar peces al postpujolisme, però de preparar-se per al postsocialisme.

—*Em continuen xocant pujolisme i el postmarxisme. Com quallen?*

—Catalunya ja ha tingut una majoria nacional d'esquerres. Catalunya inverteix precisament el seu sentit ideològic amb el fenomen del pujolisme, però la història és més llarga. Vull recordar que ERC, quan fa la suma entre Macià i Companys, o sigui quan fa la suma entre el nacionalisme prioritzat com a tal i el sindicalisme, que és Companys, és quan governa, és quan és majoria. Hem de repetir la història. És un repte difícil, però hem d'aconseguir de fer tombar la majoria social, perquè una majoria a Catalunya continuï essent nacionalista, però sigui d'esquerres. I quan aconseguim aquesta suma entre Macià i Companys, entre el Max Cahner i la Magda Oranich...

—*Entre Àngel Colom i Rafael Ribó?*

—No vull parlar dels líders, perquè això ja és més complicat. Però quan sumem Colom i Ribó tenim la suma Macià i Companys. Això no vol dir que el senyor Ribó se sumi a aquest projecte; potser mai. Potser sempre serem adversaris polítics, però Colom pot ser aquesta doble suma, si fem bé les coses. De moment, anem ben orientats, perquè no hem deixat de sumar i perquè la política tant al Parlament de Catalunya com a les Corts espanyoles és una política clarament progressista. Li anem donant sentit; ens falta la suma en aquesta banda. No sé si algun dia Colom i Ribó estaran en aquest projecte, el que sé segur és que Colom liderarà aquest projecte, el projecte d'una majoria social d'esquerres i nacionalista a Catalunya.

—*El projecte exigeix de no qüestionar el lideratge actual de Colom?*

—Crec que sí. Una altra cosa és que aquest és un partit que necessiti moltes cares públiques, però un projecte polític ha de tenir un lideratge consolidat. Colom és un líder claríssim, i el que ha de fer és aglutinar al seu voltant moltes més cares públiques.

—*Aguanta bé Àngel Colom la popularitat de Pilar Rahola?*

—Per què me la fa tothom aquesta pregunta?

—*Deu ser també la pregunta del milió. Aquest és un país de líders únics, on els*

—**Com s'ho fa per sortir sempre a la foto?**

—**He treballat durament per aconseguir de generar informació. El que passa és que ara ja no em cal. No sols no em poso a la foto, sinó que molt sovint vénen els periodistes a buscar-me. He aconseguit de tenir valor informatiu per mi mateixa. Tu com a periodista saps que, per molt que et posis a la foto, si la foto no té valor, no hi surts.**

—...

—**Aquells, a qui els molesta que sortim a la foto, que es preocupin, perquè la vocació és de continuar molestant.**

bilideratges acaben esclatant.

—Seria molt injust per a l'Àngel Colom equiparar-lo a polítics egocèntrics, incapaços de compartir la imatge. No sols no l'ha molestat la meua popularitat, ans ho ha considerat un èxit polític. I la prova n'és que no ha tingut cap dificultat a aprofitar aquesta popularitat en la darrera campanya electoral.

—*Si hagués de treure's el carnet, quin agafaria abans, el d'ERC o el d'Acció Catalana?*

—El del Barça.

—*Aquest no li cal perquè en Nuñez ja la convida a la llotja.*

—En Josep Lluís Nuñez té l'amabilitat de convidar-me i jo ho aprofito, perquè m'encanta el Barça. Si hagués d'agafar carnet... Jo no he agafat carnet, atesa la comoditat amb la qual em sento no tenint-ne, però sense cap mena de dubtes, si hagués d'agafar un carnet, seria el d'ERC. No hi dubtaria ni trenta segons.

—*Què la separa d'AC?*

—Em separa la component social més de dreta que tenen i una forta component cristiana. Sóc força més descreguda i em sento més còmoda a ERC.

—*Els socis naturals d'ERC, en aquestes passades eleccions europees, no haurien d'haver estat el PSM i la UPV?*

—Sí, sense cap mena de dubte.

—*Per què no ho va ser?*

—Perquè la vida és complicada i, la política, encara més. Per desgràcia les baralles personals van poder més que no la dialèctica política. Tinc l'esperança, fruit de la lògica política, que en un futur ens entendrem. Tots hem de fer autocrítica, inclòs ERC, perquè ens hem equivocat uns i altres.

—*Per part d'ERC, això vol dir revisar la seva política d'implantació al País Valencià i a les Illes?*

—No, de cap manera. Podem revisar-ho tot, menys, òbviament, el dret que té un partit nacionalista d'implantar-se a tot el marc nacional. Si no s'entén aquesta prèvia, que és una prèvia innegociable, és clar, no ens entendrem. Ara, aquesta hipòtesi pot tenir moltes concessions.

—*On serien les bases d'aquest diàleg?*

—Jo els diria: escolteu, tornem a parlar sobre zero. Sobre zero vol dir estar disposat a escoltar-ho tot i a parlar de tot. El que passa és que si s'il·lusionen més del compte amb el pacte, si CiU hi posa els seus calerons i s'il·lusionen, no ens trobarem.

Pere Martí